

СЕРГЕЙ ЛУКЯНЕНКО

НЕ БЪРЗАМ

Превод от руски: Иван Иванов, 2008

chitanka.info

Стискайки в едната си ръка нахапан сандвич, а в другата — бутилка кефир, дяволът се озърташе насам-натам. Изглеждаше съвсем прилично — омачкан старомоден костюм, копринена риза, обувки с тъп нос, широка вратовръзка. Всичко бе в черно, само на вратовръзката имаше алени огнени езици. Ако не бяха рогцата, подаващи се от акуратната прическа, и висящата отзад опашка, щеше да прилича на човек.

Толик разсеяно си помисли, че в залата по средновековна история на градския музей дявол в костюм и с вратовръзка изглежда даже излишно модерно. Повече би му отивал сюртук или фрак.

— Що за проклетия... — изрече дяволът, плюейки парчета недосдъвкан сандвич. Внимателно остави бутилката с кефир на пода, изгледа косо Анатолий и опита с жълтия си нокът тебеширената линия на пентаграмата. Една искра го удари. Дяволът изпищя и пъкна пръста в устата си.

— Мислех си, че опашката ще е по-дълга — каза Толик.

Дяволът въздъхна, извади от джоба си безупречно чиста носна кърпа и я постла на пода. Остави сандвича върху нея. Подскочи леко и докосна със свободната си ръка тавана — високия музеен таван, който се намираше на височина четири метра.

Този път искрата беше по-голяма. Дяволът захленчи и пъкна в устата си и втория пръст.

— В мазето също има пентаграма — предупреди Толик.

— Обикновено забравят за пода и тавана — рече горчиво дяволът. — Вие хората сте склонни към мислене в една плоскост...

Толик се усмихна тържествуващо. Хвърли поглед към пригответения пищов и произнесе:

— И така, в името на подвластните и неподвластните ми сили, както и в името на силите известни и неизвестни, те заклевам да останеш на това място, ограден от линиите на пентаграмата, да ми се подчиняваш и да ми служиш дотогава, докато аз сам, явно и без принуда, не те пусна на свобода.

Дяволът слушаше внимателно, но не се сдържа да не се заяде:

— Не можа ли да го наизустиш? От хартийка четеш, а?

— Не исках да сбъркам дори с една буква — отвърна сериозно Толик. — Е, ще започваме ли?

Дяволът въздъхна, седна на пода и каза:

— Добре, хайде да си изясним нещата.

— Разбира се.

— Ти не повика демон. Повика дявол. Това е много по-сериозна работа, млади човече. Демонът рано или късно щеше да те разкъса. А аз ще те измамя — и ще ти взема душата. Така че... не си струваше.

— Нямах заклинание за викане на демон.

— Искаш ли? — Дяволът пъкна ръка в джоба си. — Ти ще ме пуснеш, а аз ще ти дам заклинание за викане на демон. Все същото е, само че последствията са по-малко неприятни.

— А какво ще стане с душата ми заради заклинанието за викане на демон?

Дяволът се закиска.

— Съобразителен си... Аз ще я получа.

— Тогава отклонявам предложението.

— Добре, да продължим. — Дяволът тъжно погледна бутилката кефир. Внезапно избухна: — Е, защо аз? Защо именно аз? Сто и осем години никой не е призовавал дяволи. Втръсна им, укротиха се, разбраха, че не могат да измамят нечистата сила. И не щеш ли — тъкмо приближава края на дежурството, реших да се подкрепя, и се появи ти с твоята пентаграма!

— Дежурството дълго ли е?

— Не... — дяволът се намуси. — По една година през всеки две. Оставаше ми месец...

— Съчувствам ти. Но с нищо не мога да ти помогна.

— И така, вие повикахте нечиста сила — сухо и официално произнесе дяволът. — Поздравления. Сега сте длъжен да приемете или отхвърлите лицензионното споразумение.

— Чети.

Дяволът проблесна с очи и отсечено издекламира:

— Приемайки условията на настоящото лицензионно споразумение, страните по него се нагърбват със следните задължения. Първо. Нечистата сила, наричана по-нататък дявол, е длъжна да изпълнява всички желания на клиента, засягащи светските дела. Всички желания се изпълняват буквално. Желанието трябва да бъде изречено на глас и се приема за изпълнение след произнасяне на думите „желанието е изказано, да се пристъпи към изпълнение“. Ако формулировката на желанието допуска два или повече вида тълкуване,

дяволът е в правото си да го изпълнява така, както му е угодно. Второ. Човекът, наричан по-нататък клиент, се задължава да предостави на дявола за вечно ползване своята безсмъртна душа, ако изпълняването на желания доведе до смъртта на клиента. Даденото споразумение се сключва на собствен риск и може да бъде допълнено с условия по взаимно съгласие.

Анатолий кимна. Текстът на лицензионното споразумение му беше познат.

— Допълнения към лицензионния договор — каза той. — Първо. Езикът, на който се формулира желанието, е руски.

— Руският език не е лицензиран — изръмжа дяволът.

— Откъде-накъде? Езикът за формулировка на желанията е руски.

— Добре — кимна дяволът. — Макар че по подразбиране при нас е приет суахили.

— Второ. Желанията на клиента включват в себе си влияние върху хора...

— Не, не и не! — Дяволът скочи. — Не мога. Забранено е! Това вече е вмешателство в чуждите души, не мога!

Всъщност, Анатолий не се и надяваше тази точка да мине. Но си струваше да провери.

— Е, добре. Второ допълнение. Клиентът получава безсмъртие, което включва в себе си както пълно биологично здраве и прекратяване на процеса на стареене, така и пълна защита от нещастни случаи, стихийни бедствия, агресивни действия на трети лица, а също така и всички подобни, неизброени по-горе произшествия, които пряко или косвено водят до прекратяване на съществуването на клиента или увреждане на здравето му.

— Ти да не си юрист? — попита дяволът.

— Не. Студент по история.

— Ясно. Изровил си ръкопис някъде от архива... — Дяволът кимна. — Случва се. А как проникна в музея? За какво е този унил средновековен колорит?

— Тук работя. Като нощен пазач. Е, второто допълнение?

Дяволът кимна разбиращо и свадливо отвърна:

— Какво ви е прихванало всички с това безсмъртие? Добре, втора точка се приема с допълнението: „с изключение на случаите,

когато вредата върху съществуването и здравето на клиента е нанесена от изпълнението на собствените му желания“. Иначе, сам разбираш, аз нямам никакъв интерес.

— Ти, естествено, ще положиш големи старания да възникне такава вреда?

Дяволът се подсмихна.

— Трето допълнение — каза Анатолий. — Наказателни санкции. Ако дяволът не успее да изпълни някое желание на клиента, договорът се счита за едностранно прекратен от страна на клиента. Дяволът е длъжен и занапред да изпълнява всички желания на клиента, само че вече не получава никакви права върху безсмъртната му душа. Договорът също така се счита за прекратен, ако дяволът не успее да улови клиента в неточна формулировка до края на времето.

Дяволът поклати глава.

— Но ще се наложи — каза Анатолий. — Иначе за мен се губи целият смисъл. Ти рано или късно ще ме уловиш в неправилно формулирано желание...

Дяволът кимна.

— И тогава ще бъда обречен на вечни мъки. За какво ми е такава радост? Не, аз трябва да имам шанс да спечеля. Иначе не е спортменско.

— Големи изисквания имаш... — промърмори дяволът.

— Нима се съмняваш в способността си да изпълниш моите желания?

— Не се съмнявам. Договорът е съставен от най-добрите специалисти.

— Е?

— Добре, третото допълнение се приема. Какво друго?

— Четвърто допълнение. Дяволът се задължава да не предприема никакви действия, ограничаващи свободата на клиента или процеса на свободно изказване на волята му. Дяволът също така не бива да компрометира клиента, включително и чрез разгласяване на факта за съществуването на договора.

— Това вече е излишно — сви рамене дяволът. — Що се отнася до разгласяването, при нас самите се отнасят много строго към това. Кожата ще ми съдерат, ако случайно реша да... А по въпроса за свободата... Да речем, че предизвиквам земетресение, затрупам тази

сграда с камъни, и какво? Ти така или иначе ще оцелееш и ще поискаш да те извадя на повърхността.

— Ами ако случайно устата ми се окаже пълна с пясък?

— Презастраховчик — рече презрително дяволът. — Добре, приемам и четвъртото ти допълнение.

— Пето. Дяволът предоставя техническа поддръжка за цялото времетраене на договора. Дяволът е длъжен да се явява по желание на клиента във видим само за клиента облик и да обяснява последствията от възможните действия на клиента, без да крие нищо и без да въвежда клиента в заблуждение. При първо поискване от страна на клиента дяволът е длъжен да изчезне и да не му досажда с присъствието си.

— Сурови условия. — Дяволът поклати глава. — Подготвил си се, а? Добре, приема се.

— Да подписваме — реши Анатолий.

Дяволът порови из вътрешния джоб на сакото си и извади няколко сгънати листа. Набързо ги прегледа, избра два от тях и ги перна по пода към Толик.

— Внеси допълненията — каза Анатолий.

— Защо? Стандартен формуляр номер осем. Нима си мислиш, че допълненията ти са толкова оригинални?

Толик вдигна единия лист и го разгъна. Отпечатаната по типографски способ бланка беше озаглавена „Договор на човек с нечиста сила. Вариант осем.“

Допълненията наистина съвпадаха.

— С кръв ли или може и с химикалка?

— По-добре с кръв... — запъна се дяволът. — При нас има такива старомодни личности... Но в краен случай...

Анатолий мълчаливо извади една игла от шишенце със спирт, убоде пръста си и като топна с гъше перо в кръвта, подписа бланките. После ги върна на дявола заедно с чиста игла и още едно перо. Изплезил връхчето на езика си, дяволът подписа договора и прехвърли през пентаграмата единия екземпляр.

— Работата е свършена — рече замислено Анатолий, прибирайки бланката в джоба си. — Може да полеем подписването, а?

— Не пия. — Дяволът се ухили. — А и теб не те съветвам. Хората винаги се дънят в пияно състояние. Такива желаниа изричат, че леле-мале... Мога ли да си вървя?

— А не трябва ли да се изтрие пентаграмата?

— Сега вече не. Договорът е подписан. Слушай, откъде взе толкова качествен тебешир? Пръстът още ме боли.

— От духовната семинария.

— Хитрец... — Дяволът му се закани с пръст. — Нека ти дам един съвет. Може да се каже, устно допълнение. Ако обещаеш, че няма да се опитваш да ме измамиш, тогава аз също... ще се отнеса към теб с разбиране. За цялото време, което ти е било отредено първоначално, няма да те пипна. Даже ако поискаш нещо необмислено, няма да се хващам за думата. И на теб ще ти е добре — ще си живееш райски. И на мен ще ми е по-спокойно.

— Благодаря, но ще гледам да се измуша през някоя дупчица.

— Това желание ли е? — изкиска се дяволът.

— Да го духаш! Това е само израз. По-добре кажи, защо ти е толкова къса опашката?

— Ти пък да не си виждал много дяволи? Нормална опашка.

— Може и да си пожелаеш да ми отговориш...

— Подрязаха ми я като малък. Дългите опашки отдавна не са на мода.

На сбогуване дяволът измери Анатолий с обиден поглед, закани му се с пръст — и изчезна. Миг по-късно във въздуха се появи ръка, пошари наоколо, грабна сандвича и бутилката с кефир и се скри.

А Толик отиде да вземе предварително приготвения парцал и кофа с вода, за да изтрие пентаграмата от пода. За един беден студент работата като нощен пазач в музея е много важна.

* * *

Дяволът се появи за първи път след месец. Анатолий стоеше на балкона и гледаше надолу, когато зад лявото му, както се полага, рамо се чу леко покашляне.

— Какво искаш? — попита Толик.

— Съмнения ли те глождят? Разкайваш се за стореното и искаш да сложиш край на живота си? — попита с надежда дяволът.

Толик се разсмя.

— А, разбирам... — Дяволът го прегърна свойски през раменете и погледна надолу. — Хубаво момиче, прав си! Искаш ли я?

— Нали не можеш да влияеш на човешките души?

— Е, и какво от това? Голям букет бели рози — тя обича бели... пфу, ама че пошло! После я разхождаш с ново „Бентли“...

— Аз даже велосипед нямам...

— Ще имаш. Ти клиент ли си или какво?

— Ще имам — съгласи се Толик, без да откъсва очи от момичето. — Аз не бързам.

— Е? Хайде, формулирай го. Обещавам ти, че този път няма да се хващам за дреболии! Та така, значи ти трябва букет от деветдесет и девет бели рози без бодли, технически изправен автомобил на твое име, който не се води за издирване...

— Чупка — заповяда Толик и дяволът изчезна с възмутен крясък. През следващите години дяволът се появяваше редовно.

* * *

Професорът, доктор на историческите науки и автор на многобройни монографии по средновековна история, седеше пред огледалото в своя кабинет и се гримираше. За петдесетгодишен той изглеждаше неприлично млад. Честно казано, без грим изглеждаше малко над трийсет. А ако не беше извършената някога пластична операция, щеше да изглежда на двайсет.

— Каквото и да правиш, видът ти внушава подозрения — рече злобно дяволът, материализирайки се в коженото кресло.

— Здравословно хранене, йога, добра наследственост — парира Толик. — Освен това всички знаят, че се грижа за външния си вид и не пренебрегвам козметиката.

— А какво ще кажеш след петдесетина години?

— Ще изчезна при загадъчни обстоятелства — рече Толик, нанасяйки последната мазка. — Затова пък ще се появи нов млад учен.

— Също историк ли?

— Защо? Имам явна склонност към юриспруденцията...

Дяволът се прегърби и измърмори:

— Всичко изглеждаше толкова банално... А не искаш ли да станеш господар на Земята? Как му викат на това сега... президент на Съединените щати?

— Ако поискам, ще стана — обеща Толик. — Аз, както ти е известно...

— ... не бързам... — завърши дяволът. — Слушай, хайде само едно желание! Най-мъничкото! Обещавам, че ще ти го изпълня без уловки!

— А, не — промърмори Толик, като изучаваше отражението си. — По-добре да не се захващам с това... Е, гостите ме чакат, ще трябва да се сбогуваме.

— Ти ме измами — каза горчиво дяволът. — Приличаше ми на обикновен търсач на лесен живот!

— Само дето не съм наблягал на думата „лесен“ — отвърна Толик. — Всичко, което ми трябваше, беше неограничено време.

На вратата той се обърна, за да каже „чупка“. Но нямаше нужда — дяволът изчезна сам.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.